

Història de CASA PIERA

SERGI RODRÍGUEZ

La finca situada en el número quatre del carrer del Sagrat Cor va ser construïda per l'arquitecte modernista Antoni Valls i Galí, l'any 1867, per encàrrec del constructor sarriànc Antoni Piera.

El projecte inicial d'obres, presentat l'octubre de 1866, comprenia la construcció d'una casa de tres plantes a partir de l'enderrocament d'una torre de la pròpia família Piera que es trobava en estat ruïnós. Aquesta primitiva edificació, de baixos i planta, estava orientada de forma paral·lela al carrer actual, tenint com a jardí la finca que ara porta el número dos de la mateixa via.

L'indret, situat gairebé als afores de Sarrià, era conegut pel carrer de Santa Madrona. En el cens de 1850 figura que al número 6 vivia Madrona Piera (*1784), tia soltera d'Antoni Piera. Havia estat urbanitzat sobre el torrent de les Monges, que baixava des d'una antiga masia a partir de la qual les religioses del Sagrat Cor van construir el seu col·legi el 1845. De fet, l'any de 1865 també van construir la seva església, obra dels arquitectes Josep Casademunt i Joan Martorell.

En una època remota, potser, la pròpia finca formaria part de la masia de Can Cotó, propietat de la família Rocabert des de 1704, que posseïa també les dues cases colindants. Aquells carrers limítrofes del nucli urbà de la població eren coneguts com "Eixida d'Antoni Tornedà". Eren les terres que llindaven amb les de la família Serra

(per un costat), les de la família Serra (per dalt, actualment de les religioses del Sagrat Cor) i les de la rectoria (per sota i per l'altre costat, expropiades en part per a la construcció del Mercat de Sarrià).

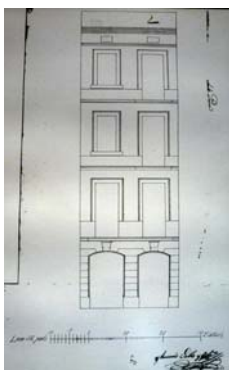
La família Piera era una de les famílies de Sarrià dedicades a la construcció. Formen part de la classe mitja-alta, com els seus veïns Rocabert i Hugó al mateix carrer del Sagrat Cor, constructor i pagès respectivament. De fet, Lluís Hugó (*1780), Domènec Rocabert i Grau Piera figuren com a regidors l'any 1820. Tot i que tenien diverses

finques, vivien en una casa de la seva propietat al número 10 del carrer d'Isabel II (antic carrer Reial, actual número 16 del carrer Major de Sarrià), dedicant-se a la construcció.

La coincidència de tots tres al mateix carrer, en una època en la qual els noms del viari els decidien els propietaris i no l'Ajuntament, podria haver-los decidit a posar al nou carrer el nom de Sagrat Cor. El col·legi era molt pròxim, però també aquell any de 1865 acabava de morir la fundadora de la Congregació del Sagrat Cor, Magnadela-Sofia Barat.

Sarrià proporcionava un bon nombre de constructors a Barcelona des del segle XVIII, derivat de les dificultats en el conreu de la terra que havia estat l'activitat fonamental dels sarrianencs fins aquell moment. Eran mestres d'obres i de cases que treballaven sobretot a Barcelona, tot i que també en la creixent urbanització de terres a Sarrià, que va transformar la vila entre 1845 i 1860. Afegint els oficis indirectament relacionats amb la construcció, constituïen una bona part de la població d'aquella època.

És molt probable que inicialment es pensés només en construir una casa similar a l'antiga torre. Però un cop començades les obres, el febrer de 1867, el mateix constructor va rectificar el projecte inicial per incloure la construcció d'una planta addicional. Els nous plànols també estaven signats pel mateix Valls i Galí. L'Ajuntament de Sarrià va accedir-hi,

però obligant-lo a construir també les voreres del carrer, que en aquella època estava en plena urbanització.

En la seva execució es van incloure la majoria de tècniques emprades en la construcció catalana d'aquella època, segons es va detallar en la memòria d'obres, com ara els murs i les parets de maó de fàbrica massís, els entramats de voltes sobre vigues de fusta i la coberta flotant de triple capa de rasilles sobre lleixes i vigues de fusta. Una construcció, però, que l'assimilava més a les noves cases que a les tradicionals masies.

Les obres van concloure el mateix 1867, perquè el permís concedir per l'Ajuntament acabava el novembre d'aquell any. Però no pot haver dubte al respecte, doncs és l'any que figura a la façana, en la qual el constructor i propietari també va posar-hi les seves inicials: A(ntoni) P(iera). Cal recordar que entre 1863-1865 l'arquitecte Antoni Valls i Galí havia realitzat les Cases Cerdà, les primeres construccions de l'Eixample de Barcelona, en la cruïlla dels carrers de Roger de Llúria i del Consell de Cent.

No sabem si el promotor va tenir o no descendència. Però el cert és que en el cens de 1870 el seu fill o nebot Joaquim Piera i Carbonell (nascut el 1846) apareix ja com a resident, juntament amb la seva esposa Vicenta Martí i Martí, que era originària de Les Corts. La filla d'ambdós, Eulàlia, havia nascut allà mateix l'any anterior, és a dir, el 1869.

Sembla que deu anys després va haver una segona fase d'urbanització de la zona. La masia de Can Cinto-Cutó, que per matrimoni havia passat a la família Roure, va ser reconstruïda (1881), la Societat d'Aigües de Barcelona va fer passar les canalitzacions d'aigua (1885) i l'Ajuntament de Sarrià va aprovar el una nova aliniació del vial en aquest

carrer (1888) que deixaria afectada Casa Piera, tal com es recull en el plànol que va aixecar l'arquitecte municipal Francesc Mariné.

La propietat de la finca va passar a mans d'Eulàlia Piera i Martí, que se cap el 1900 va casar-se amb Salvador Ferran i Corcolt, un constructor que com la seva mare també era originari de les Corts. Tots dos figuren a la casa en el cens de 1919, l'últim fet a Sarrià com a municipi independent, tot i que vivien en el número 25 de l'antic carrer Llibertat. Ells vivien en la planta baixa, essent les altres ocupades per llogaters. Poc temps després, el 1911, es construiria el Mercat de Sarrià, en bona part gràcies a les terres expropiades a la Parròquia.

Un cop produïda l'agregació forçosa a Barcelona, l'any 1922, el carrer va passar a dir-se Beata Magdalena Sofia, en memòria de la fundadora de les religioses del Sagrat Cor, que seria canonitzada el 1925 a Roma pel papa Pius XI. Aquesta nomenclatura va durar només uns mesos, perquè el setembre del mateix any va passar a anomenar-se General Moragues, nom amb el que va restar fins l'agost de 1927, que va passar definitivament a dedicar-se al Sagrat Cor.

L'any 1941 Eulàlia Piera i Martí, que viu en el número 15 del carrer de Jaume Piquet (antic carrer de la Llibertat), va sol·licitar un permís d'obres per retabir els baixos de la finca, a causa dels desperfectes

ocasionats durant la Guerra Civil, signant el projecte l'arquitecte Jaume Villavecchia i Dahlander. També aprofità l'ocasió per repassar el terrat, on hi havia algunes filtracions.

Només vuit anys més tard, el 1949, l'altre fill Santiago Ferran –que es dedicava al negoci dels taxis entre Sarrià i Barcelona– va demanar una altra llicència d'obres, en aquest cas per ampliar la galeria de la primera planta i instal·lar-hi també una cuina i un bany. En aquest cas signa el projecte l'arquitecte Josep Pellicer i Gambús.

L'any 1960 la família va segregat l'antic jardí, que passaria a ser la finca número dos del carrer del Sagrat Cor. Allà construïria Lluís Ferran i Piera, que era gestor administratiu col·legiat i vivia al número 7 del carrer de les Jonqueres (avui ocupat per la Casa de las Mantas), una casa de 174,90 metres quadrats. Les terres remogudes es van vertir en un terrenys de la nova avinguda d'Adrià Gual, a la Vall d'Hebron.

La Casa Piera va ser propietat de la família fins el 1984, quan el mateix Lluís –que no tenia descendència– va partir la finca i la va vendre per separat a cinc persones diferents. Entre ells figuraven Pere Baldomà i Sardà (tercer pis) i Esteve Contreras i Porcell (àtic), entre d'altres propietaris. L'any 2000 es va constituir la Comunitat de Propietaris actual.

Genealogia de la família Piera

I.- **Bonaventura Piera**, natural de Sarrià, que es casa amb Maria Pagès, també de Sarrià. Tenen com a fills a Maria (*1782), Grau (*que segueix*) i Madrona (*1784).

II.- **Grau Piera i Pagès**, natural de Sarrià, mestre de cases, que es casa amb Madrona Rosès, natural de Sarrià. Figura com a regidor de l'Ajuntament el 1817. Tenen com a fills a Joaquim (*1808), Antoni (*1812, *que segueix*) i Eulàlia (*1814).

III.- **Antoni Piera i Rosès**, natural de Sarrià (*1812), mestre de cases, que es casa amb Vicenta Carbonell i Canet, natural de Sarrià (*1815). Tenen com a fills a

Filomena (*1843), Madrona (*1844), Joaquim (*1846, *que segueix*), Joan (*1847), Dolors (*1849), Josep-Anton (*1852) i Paula (*18/12/1853).

IV.- **Joaquim Piera i Carbonell**, natural de Sarrià, que es casa amb Vicenta Martí i Martí, natural de les Corts. Viuen al carrer Sagrat Cor, 4 Baixos i 1°. Tenen com a filla a Eulàlia (*1869, *que segueix*).

V.- **Eulàlia Piera i Martí**, natural de Sarrià, veïna del carrer de la Llibertat, núm. 25. El 07/03/1895 es casa amb Santiago Ferran i Corcoll (nascut el 1865 i mort el 20/12/1951), natural de Sarrià, veí del carrer de la Llibertat, núm. 22, contratista de professió. S'instal·len al mateix carrer de la Llibertat (actualment, Jaume Piquet, núm. 15). Tenen com a fills a Lluís i Santiago (*1915), *que segueixen*.

5a.- **Lluís Ferran i Piera**, natural de Sarrià, gestor administratiu col·legiat (amb despatx al carrer de Jonqueres, número 7, a Barcelona), que es casa amb la Sra. Giralt i no tenen descendència.

5a.- **Santiago Ferran i Piera**, natural de Sarrià, transportista, que l'any 1940 es casa amb Pilar de Dios i Orús, natural de Fraga (Huesca). Probablement no tenen descendència.

Bibliografia

- Batlle, C.: *La casa de Bernat de Sarrià, canonge de la catedral de Barcelona*. Barcelona, CSIC, 1998. AHC.
- Boix Felip, Ernesto: *Catàleg de targetes postals de Barcelona*.
- Carreras, F.: *Notas històriques de Sarrià*. Barcelona, 1897. BNC.
- Gras, J.: *L'anexió de Sant Vicenç de Sarrià a Barcelona*. Barcelona, El Mirador, 2002. BNC.
- Gras, J.: *Sarrià, cap on vas?*. Barcelona, El Mirador, 2003. BNC.
- Jové, J.: *Històries il·lustrades de Sarrià*. Barcelona, Columna, 1997. BNC.
- Mañé, A.: *El tren de Sarrià*. Barcelona, El Mirador, 2003. BNC.
- Mañé, A.: *Història de Sarrià*. Barcelona, Associació de Veïns de Sarrià, 2002. BNC.
- Martí, Josep M.: *Sant Vicenç de Sarrià, 1000 anys de història*. Akribos Edicions (1987).
- Mir, M.: *Descobrir el Medi Urbà. 6. Itinerari per Sarrià*. Ajuntament de Barcelona (1988).

- Negra, H.: *La Parròquia de Sarrià*. Barcelona, Centre Excursionista Els Blaus, 1954. BNC.
- Rodà, I.: *Un cap de Venus recollit fortuïtament a Sarrià*. Barcelona, Ajuntament de Barcelona, 1993. AHC.
- Sagarra, F. de: *San Vicens de Sarrià*. Barcelona, Tipografia Vallés, 1921.
- Sobrequés, J. (dir.): *Història de Barcelona* (volum II). Barcelona, Ajuntament de Barcelona, 1998. BNC.
- Toscas, E.: *L'Estat i els poders locals a la Catalunya del segle XIX : una visió desde Sarrià (1780-1860)*. Barcelona. Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1997.
- Vilarrúbia, A.: *Els carrers de Sant Vicenç de Sarrià*. Barcelona, Ajuntament de Barcelona, 1997. BNC.
- VV.AA.: *Informe per a la catalogació de les Cases Cerdà d'Antoni Valls i Galí*. Barcelona, COAC, 1975. AHCOAC.
- Col·legi Sagrat Cor de Sarrià: *Educando para hacer crecer la vida (1846-1996)*. AHS

Cartografia

- Lloret, J.: *Plano de Sarrià (1919)*. AMA.
- Mariné, F.: *Plano de Sarrià (1919)*. AMA.
- Marquina, J.: *Plano del Distrito III de Barcelona (1925)*. AHC.
- Martín, A.: *Plano de Sarrià (1913-18)*. BNC.
- Queraltó, P.: *Pla del vell Sarrià, vers el 1850, segons les indicacions de Lluïsa Calvó (1840-1944)*. AHS.
- Trullàs, J.: *Plano de Sarrià (1931)*. AHC.
- Vallhonrat, A.: *Plano topográfico de San Vicente de Sarrià (1901)*. AMDSG.
- Societat d'Aigües de Barcelona: *Calles de Sarrià cuya canalización se solicita (1888)*. AHS.